

THÁI THUỘNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 48

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 05/07/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lư

Chư vị đồng học, chào mọi người! Nhà Phật nói về tu hành, định nghĩa của hai chữ này chúng ta nhất định phải làm cho rõ ràng, tu hành chính là tu sửa hành vi sai lầm của chúng ta. Hành vi thì rất nhiều, Phật đem nó quy nạp thành ba loại lớn là “thân, khẩu, ý”, hành vi có nhiều đi nữa cũng không thể vượt qua ba phạm vi này; hành vi của thân chính là động tác cử chỉ của chúng ta, hành vi của khẩu là lời nói, hành vi của ý là tư tưởng, kiến giải. Hành vi đã có sai lầm, đem sai lầm tu sửa trở lại thì gọi là tu hành, đây là phải hiểu cho thật rõ ràng, thật tường tận. Tổ sư đại đức dạy chúng ta tu hành phải “tu từ căn bản”, cái gì là căn bản? Ý niệm là căn bản, tư tưởng là căn bản. Cho nên, tu từ căn bản cũng tức là nói rõ hành vi cho dù có nhiều hơn đi nữa thì cũng đều phát sinh từ tư tưởng, tư tưởng thuần chánh thì tất cả đều thuần chánh, tư tưởng tà lệch thì tất cả đều bất chánh. Đây là ý nghĩa của việc khuyên chúng ta tu từ căn bản.

Thế nhưng cách nói này nói được cạn, ý nghĩa chân thật của căn bản này là gì, chúng ta nhất định phải biết, đó chính là “xưng tánh khởi tu, toàn tu tại tánh”, đây mới là thật sự tìm ra được căn bản. Tu tánh, tánh là căn bản của tâm; tánh là thể, tâm là tác dụng. Ở trong Phật pháp Đại thừa thường gọi tâm là thức, thức tâm hay tâm thức, đây là tác dụng của nhất niệm tự tánh, khi đang mê, phàm phu gọi nó là tám thức, năm mươi một tâm sở. Do đây có thể biết, tác dụng của nó tuy tương đối phức tạp. Nhưng mà thể của nó là một, là nhất niệm tự tánh, thập pháp giới y chánh trang nghiêm chính là từ gốc này sinh ra. Hoa Nghiêm nói rất hay: “Duy tâm sở hiện, duy thức sở biến”, hiện tượng của thập pháp giới là tâm tánh, hiện tượng thiên biến vạn hóa. Sự biến hóa này từ đâu mà có vậy? Do thức biến, “thức” chính là ý niệm, chính là tư tưởng, chính là kiến giải. Phật nói cho chúng ta biết, thiên biến vạn hóa của thập pháp giới là sinh ra từ tư tưởng, ý niệm của chúng ta, đây mới là căn nguyên, người tu hành phải bắt tay từ chỗ này.

Căn nguyên này chính là “trung hiếu” mà chúng tôi giảng mấy ngày nay. Hôm qua bàn với quý vị về “thuận thân, dưỡng chí”, ý nghĩa thì nói được sâu. Hiếu nhất định phải thuận, không thuận thì không gọi là hiếu, cho nên “hiếu thuận”

là đi cùng với nhau. Phải thuận như thế nào mới được xem là hiểu chân thật vậy? Phải thuận tánh, đây mới là chân thật biết hiểu, nhận thức hiểu. Điều mà trong Phật pháp Đại thừa nói “tất cả chúng sanh đều có Phật tánh”, tùy thuận Phật tánh mới là đại hiểu, mới là chân hiểu. Cha mẹ của chúng ta có Phật tánh, chúng ta tùy thuận Phật tánh của cha mẹ mà tận hiểu, không phải tùy thuận phiền não. Cha mẹ cũng là phàm phu, họ có phiền não, chúng ta không thể tùy thuận theo phiền não của họ, mà là tùy thuận Phật tánh của họ, ý nghĩa này chúng ta phải thể hội cho được. Giúp đỡ cha mẹ làm Phật, giúp đỡ cha mẹ giác ngộ, đây mới được xem là tận hiểu. Do đây có thể biết, nếu chúng ta muốn giúp đỡ cha mẹ giác ngộ mà bản thân không giác ngộ thì bạn làm sao có thể giúp đỡ được? Cho nên tận hiểu, hành hiểu, chúng ta liền biết được trước tiên phải chính mình giác ngộ, phải chính mình thành tựu, vậy mới có thể giúp đỡ người khác, giúp đỡ người khác, đối tượng đầu tiên là cha mẹ. Chữ “hiếu” này chính là nhất niệm tự tánh mà Phật nói trong kinh; chữ “trung” này chính là Phật hạnh, Bồ-tát hạnh, phát tâm Bồ-đề, hành đạo Bồ-tát chính là tận trung. Đây là cách giảng sâu hơn một bậc của hai chữ này, là ý nghĩa chân thật của hai chữ này.

Ý nghĩa chân thật này nhà Nho có nói đến hay không? Có nói, nhưng không nói nhiều. Vì sao không nói nhiều vậy? Vì nói người ta nghe không hiểu, cho nên không chịu nói sâu, chỉ nói cạn mà thôi, dạy người sơ học. Trong Phật pháp thì nói nhiều về nền tảng của tu học Phật pháp, khi so sánh thì sâu dày hơn nhiều, thời gian tu học Phật pháp cũng tương đối dài hơn. Đặc biệt là chú trọng ở “nhất môn thâm nhập, trường thời huân tu”, hai câu tám chữ này vô cùng quan trọng, chúng ta có thể có thành tựu hay không, mấu chốt chính ở chỗ này. Tu học Phật pháp thì điều kiêng kỵ nhất là tạp tu, trong sáu ba-la-mật nói về tinh tấn ba-la-mật, thế nào là tinh tấn? Tinh là thuần mà không tạp, tạp thì không tinh; một môn là tinh tấn, hai môn thì không phải tinh tấn. Niệm Phật, quý vị phải biết, niệm Phật thật sự thành tựu cũng là nhất môn thâm nhập. Bồ-tát Đại Thế Chí dạy chúng ta phương pháp niệm Phật là “thu nhiếp sáu căn, tịnh niệm tiếp nối”. Thế nào gọi là tịnh niệm? Chúng ta đối với Tây Phương Tịnh Độ, đối với A-di-đà Phật không hoài nghi, không xen tạp, không gián đoạn; không hoài nghi, không xen tạp thì gọi là tịnh niệm, không gián đoạn chính là tiếp nối. Tịnh niệm tiếp nối vậy thì mới có thể thu nhiếp sáu căn, vắng sanh phẩm vị mới cao.

Có rất nhiều người không biết điều này, cho rằng bản thân muốn tiêu nghiệp chướng thì phải tụng kinh Dược Sư, phải tụng phẩm Phổ Môn, phải tụng kinh Địa Tạng, phải niệm chú Đại Bi, hoặc là niệm những cái khác nữa. Đây là

sai lầm, đều là xen tạp; nghiệp chương có thể tiêu một chút, không thể tiêu triệt để. Nếu như họ biết được Quán kinh, một câu Phật hiệu này thì nghiệp chương của họ sẽ tiêu diệt triệt để, họ vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc phẩm vị tăng cao; còn không thì cũng có thể vãng sanh nhưng phẩm vị không cao, vì sao vậy? Xen tạp. Người xen tạp quá nhiều, quá nhiều. Mọi người không biết được sức mạnh của câu Phật hiệu này, cho rằng câu Phật hiệu này tiêu nghiệp chương vẫn không bằng kinh Dược Sư, vẫn không bằng chú Đại Bi, bạn nói có gay go hay không? Đây là hoài nghi, điều này đã làm tổn giảm rất lớn đối với công phu của mình. Trong chú giải kinh Quán Vô Lượng Thọ Phật của pháp sư Từ Vân Quán Đảnh nói cho chúng ta biết, tên bản chú giải đó là “Quán Kinh Trục Chi”, hiện nay cũng có bản in lẻ lưu thông, tôi đọc được rồi mới hoát nhiên đại ngộ. Ngài nói rất hay: “Chúng sanh tạo tác tội nghiệp cực nặng, ngũ nghịch thập ác, tất cả mọi kinh luận không tiêu nổi tội nghiệp này, tất cả mọi cách sám hối, thần chú đều không tiêu nổi tội nghiệp này, tội nghiệp quá nặng, cuối cùng chỉ còn một câu “A-di-đà Phật” là có thể tiêu trừ được nó.” Chúng ta mới biết, một câu “A-di-đà Phật” này vượt hơn cả thiên kinh vạn luận, vượt qua tất cả các thần chú, là chú trong chú, là kinh trong kinh, không có gì thù thắng hơn cái này. Thế nhưng không có người tin, cho rằng một câu “A-di-đà Phật” này quá dễ dàng, quá đơn giản, e rằng không có hiệu quả, vẫn muốn đi tìm những thứ khác để xen tạp. Vãng sanh là quyết định ở chỗ có tín nguyện hay không, nếu không có chân tín nguyện thiết thì phẩm vị vãng sanh của bạn sẽ hạ xuống rất thấp. Hiện tượng này chính là điều mà đại sư Thiện Đạo nói: “Chín phẩm vãng sanh đều ở gặp duyên không giống nhau”, bạn không gặp được thiện tri thức, không có người dạy bạn thì nghi hoặc của bạn không thể đoạn trừ.

Ngày nay chúng ta xây đạo tràng ở Singapore, chúng ta biết tin sâu không nghi, cho nên niệm Phật đường của chúng ta chỉ một câu Phật hiệu, trong giảng đường chính là bộ kinh Vô Lượng Thọ, một tờ hào cũng không xen tạp. Chúng tôi ở nơi đây giảng xong bộ kinh Địa Tạng này, kinh Địa Tạng là giảng vì núi Cửu Hoa, pháp sư Nhân Đức mời tôi lên núi giảng kinh, tôi không có thời gian đến bên đó, cho nên đã thu một bộ băng ghi hình để tặng cho núi Cửu Hoa, ý nghĩa là như vậy. Còn việc khai giảng bộ kinh Đại Phương Quảng Phật Hoa Nghiêm này với các đồng học, đây cũng là bất đắc dĩ. Mười mấy năm gần đây, rất nhiều đồng tu trong và ngoài nước khi gặp tôi thì đều khải thỉnh, hy vọng tôi giảng một lượt Hoa Nghiêm để lưu lại một bộ tư liệu ghi hình cho các hậu học làm tham khảo, tôi đã nhận lời. Vì nguyên nhân này nên chúng tôi mới giảng Hoa

Nghiêm, nếu theo ý riêng của chính tôi, nói lời thật lòng, tôi là một bộ kinh Di-đà giảng đến cùng, tôi sẽ không thay đổi. Đại đức xưa nay, có người cả đời giảng kinh Di-đà, giảng 300 lần, sau khi tôi xem thấy thì vô cùng hoan hỷ, vô cùng ngưỡng mộ, cả một đời giảng nhiều kinh luận như vậy đều là bất đắc dĩ, đáp ứng sự thỉnh cầu của đại chúng. Thật sự thành tựu thì quyết định phải chuyên tinh, quyết định ở nhất môn thâm nhập, một đời tuyệt đối không thay đổi, vậy mới có thể thành tựu.

Nhất định phải noi theo chư Phật Bồ-tát. Chư Phật Bồ-tát là mô phạm điển hình của chúng sanh trong chín pháp giới, chân thật là “học vi nhân sư, hành vi thế phạm”, chúng ta ngưỡng mộ, chúng ta học theo, chúng ta cũng muốn trong một đời này có thể có thành tựu như chư Phật Bồ-tát. Vậy có người hỏi, có thể thành tựu hay không? Đáp án là khẳng định có. Cũng chính là lời của đại sư Thiện Đạo đã nói là do “gặp duyên không giống nhau”, bạn có thể gặp được duyên thù thắng thì một đời thành tựu. Thiện Tài đồng tử gặp duyên thù thắng nên một đời thành Phật; Long Nữ cũng gặp duyên thù thắng nên tám tuổi thành Phật. Trong kinh Pháp Hoa, kinh Hoa Nghiêm đã nói, phạm những điều mà Phật đã nói ở trong kinh luận đều là điều mà người thế gian có thể làm được. Người thế gian chúng ta không thể làm được thì Phật sẽ không nói, nếu như Phật nói ra là có lỗi với chúng ta, nói ra mà chúng ta không làm được, há chẳng phải là giấu cợt, là trò đùa hay sao? Vậy thì lời nói của Phật sao có thể gọi là chân ngữ, thật ngữ, như ngữ, bất hư ngữ, bất cuống ngữ! Tiêu chuẩn này sẽ không đạt được. Cho nên, từng câu mà Phật Bồ-tát nói với chúng ta đều là lời chân thật, chỉ cần chúng ta thể hội thật kỹ, y giáo phụng hành thì một đời này chúng ta có thể viên thành Phật đạo.

Thế nhưng nếu bạn muốn công phu chân thật đắc lực, mấy ngày gần đây có rất nhiều đồng tu đến từ Trung Quốc nói với tôi là dụng công rất khó đắc lực. Tôi thường khuyên mọi người “giải - hành” phải xem trọng như nhau thì công phu mới có thể đắc lực. Tại sao niệm Phật đường của chúng ta mỗi ngày vẫn phải giảng hai thời kinh vậy? Dùng giải để giúp cho hành, dùng hành để giúp cho giải, giải hành hỗ trợ lẫn nhau. Bạn không giải nghĩa thì bạn tu hành sẽ giải đãi, sẽ thoái chuyển, tại sao vậy? Vì phiền não tập khí trong đời quá khứ quá sâu, một chút xiu công phu này, một chút xiu đạo lực này của chúng ta không thắng nổi phiền não, cho nên hằng ngày phải nghe kinh. Niệm Phật là tu định, nghe kinh là tu tuệ. Thế nhưng mỗi ngày bạn niệm Phật, nghe kinh mà công phu vẫn là không đắc lực, vấn đề rốt cuộc phát sinh ở chỗ nào vậy? Nói thật ra, phát sinh ở chỗ là

bạn không chịu làm theo; niệm Phật mà tâm không ở trong Phật; miệng niệm Phật mà trong tâm khởi vọng tưởng thì công phu đương nhiên không đắc lực. Tuy hằng ngày nghe kinh, hình như là đã sáng tỏ, nhưng không chịu làm theo. Trong kinh dạy chúng ta bố thí, dạy chúng ta trì giới, dạy chúng ta nhẫn nhục, nhưng một điều cũng không làm được; ở trong đời sống thường ngày vẫn là tùy thuận tập khí phiền não, như vậy công phu đương nhiên không đắc lực.

Bạn xem thử kinh Phật, câu cuối cùng của mỗi bộ kinh là gì? “Y giáo phụng hành, hành lễ rồi lui”, cuối cùng trong mỗi một bộ kinh là câu nói này, dạy chúng ta phải y giáo phụng hành. Ở trong mỗi bộ kinh, Phật không ngại phiền phức mà nhắc nhở chúng ta “thọ trì đọc tụng, vì người diễn nói”, vì người diễn nói chính là y giáo phụng hành, chúng ta chưa đi làm thì công phu của bạn làm sao đắc lực cho được? Thế nên, giải được một phần thì làm một phần, giải được hai phần thì làm hai phần; bạn có thể làm được hai phần thì bạn có thể giải được ba phần; giải được ba phần thì bạn có thể tiếp tục làm được ba phần; làm được ba phần thì bạn sẽ giải được bốn phần; giải giúp cho hành, hành giúp cho giải, như vậy mới có thể đạt đến cứu cánh viên mãn. Giải rồi mà không thể hành thì có lợi ích gì đâu! Chướng ngại lớn nhất của hành là gì? Là không buông xuống, không buông xuống được những thứ mà bạn tham ái thì việc này rất phiền phức, là chướng ngại lớn căn bản. Cho nên ái dục, thị dục nhất định phải xả cho thật sạch sẽ. Đại sư Huệ Năng đã nói: “Xưa nay không một vật, chỗ nào dính bụi nhơ”, chỉ cần bạn có một vật là bạn đã bị dính bụi nhơ; bụi nhơ là phiền não, phiền não của bạn không thể đoạn. Nhất định phải xả sạch sành sanh, thân tâm thế giới mây trần không nhiễm, vậy đời này bạn mới có hy vọng thành Phật, nếu may mắn không thể buông xuống thì hy vọng thành Phật, làm tổ sẽ không có phần. Cho nên, y giáo phụng hành chính là tận trung, tận hiếu, chính là hành trung, hành hiếu, đạo lớn của chư Phật là trung hiếu mà thôi. Hy vọng các đồng tu chúng ta tỉ mỉ mà thể hội, hết lòng nỗ lực phụng hành, tiền đồ sáng sủa vô cùng, tất cả tai nạn đều có thể hóa giải.